

VÁLASZADÓ

2016/DECEMBER

Ki jár jól a béralkuval?

Áfaügy: újabb saller az Európai Bíróságtól

Szabadság nyilvántartása és kiadása

Adóelkerülés a NAV közreműködésével?

Kérdések és válaszok

ADÓ
2016

12

Kedves Olvasó!

Elfogadta az Országgyűlés a kormány őszi adócsomagját. Nő a kisadózó vállalkozások tételes adójának (kata) bevételi határa, az áfában emelkedik az alanyi mentesség értékhatára, egyszerűsödnek az egészségügyi hozzájárulás (eho) szabályai. Az adóhatóság azonnali szankcionálás helyett szakmai segítségnyújtással támogatja a hibázó adózókat.

Aláírták a szakszervezetek és a munkáltatói érdekképviselők a 2017. évi bérmegállapodást, mely szerint jövőre a minimálbér 15, a garantált bérminimum pedig 25 százalékkal nő, 2018-ban pedig az emelés 8, illetve 12 százalékos lesz. Emellett a munkaadók járulék (szócho) terhe 5, 2018-ban pedig további 2 százalékponttal csökken. Ha 2017 első 9 hónapjában a bruttó átlagbér növekedése meghaladja a 11 százalékot, akkor a kormány kezdeményezni fogja, hogy 2018. január 1-jével további 0,5 százalékponttal csökkenjen a szócho. Ehhez jön még az a kormányzati vállalat, miszerint jövőre a társasági nyereségadó egységesen 9 százalékra csökken az eddigi 19 és 10 százalékról. Ki jár jól, kinek okoz majd fejfájást a kormány és az érdekképviselői szervezetek között múlt héten kötött béralku?

Sokadszor mondta ki az Európai Unió Bírósága, hogy a NAV jogsértően tagadja meg az áfalevonást azon tisztességes adózóktól, akik nem tudhatták, hogy az általuk befogadott számlán szereplő szolgáltatást nem a számla kiállítója teljesítette.

Megszavazták: itt vannak a legfontosabb jövő évi adóváltozások

Elfogadta az Országgyűlés a kormány őszi adócsomagját, a kabinet szerint a legfontosabb a közteher- és adóbürokrácia-csökkentés és a versenyképesség növelése. Nő a kisadózó vállalkozások tételes adójának (kata) bevételi határa, az áfában emelkedik

az alanyi mentesség értékhatára, egyszerűsödnek az egészségügyi hozzájárulás (eho) szabályai. Az adóhatóság szankcionálás helyett szakmai segítségnyújtással támogatja a hibázó adózókat.

A módosítások értelmében a kata esetében jövőre a kétszeresére – 6 millió forintról 12 millióra – nő a bevételi határ. A nemzetgazdasági tárca szerint így még többeknek biztosíthat jelentős adómegetakarítást és kevesebb adminisztrációt ez az adózási mód,

amelyet eddig több mint 160 ezren választottak.

A minisztérium szerint az áfa alanyi mentességi értékhatárának 6 millióról 8 millió forintra emelése hasonló előnyöket hoz, az új limitnek köszönhetően ugyanis még kevesebb vállalkozásnak kell áfát fizetnie és áfa-bevallást készítenie 2017-ben.

A parlament döntése alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) jövőre új szolgáltatást vezet be támogató eljárás néven, amelynek lényege, hogy a hatóság azonnal segít, ha egy adózónál kockázatot észlel.

A NAV ebben az esetben ellenőrzés és szankcionálás helyett önellenőrzést javasol, és szükség szerint közvetlen szakmai támogatást is nyújt a hibák, hiányosságok kiküszöbölésére. Az adóhatóság emellett vállalja, hogy jövőre elkészíti az szja-bevallásukat azoknak, akik nem kértek munkáltatói adómegállapítást vagy ezt a munkáltató nem vállalta.

A kisvállalati adót (kiva) érintő módosítással a kormány a gyors növekedésű közép-vállalkozásokat is támogatni szeretné, ezért emelték a használhatóság értékhatárát, így a belépési értékhatár továbbra is 500 millió forint marad, ugyanakkor a cégek mindaddig a kivában maradhatnak, amíg el nem érik az 1 milliárd forintos mérlegfőösszeget.

A köztehercsökkentés mellett egyszerűsödnek az egészségügyi hozzájárulás (eho) szabályai is: a különböző jövedelmeket terhelő eddigi öt kulcsot (6, 14, 15, 20, 27 százalék) tartalmazó rendszer kétkulcsossá válik, csak a 14 és a 27 százalékos mérték marad fenn. Emellett 2017-től senkinek nem kell a kamatjövedelem után 6 százalékos mértékű ehót fizetnie.

Jövőre a vendéglátóhelyek adókedvezményt vehetnek majd igénybe az élőzene-szolgáltatás költségeire, a kedvezmény mértéke az adóévben elszámolt ellenérték általános forgalmi adó nélkül számított összegének legfeljebb 50 százaléka lehet.

Az első házások havi 5 ezer forintos kedvezménye a jövő évtől akkor is 24 hónapig lesz igényelhető, ha az érintettek előtt megnyílik a családi adókedvezmény lehetősége is.

A tartós befektetési számlák esetében lehetővé válik, hogy a számlatulajdonos az

Rendelje meg most kedvezményesen a HVG 2017-es adókülönszámát!
4950 forint helyett most **4210 forint!**

Ingyenes házhoz szállítás!

hvg

AJÁNLAT

ötéves lekötési időszak végén az összeg egy részét adómentesen kivehesse, a többit pedig továbbra is leköttesse.

A startup cégekbe fektető vállalkozásokat adókedvezmény segíti majd, így mintegy 40-60 milliárd forintnyi tőkéhez juthatnak a kezdő innovatív vállalkozások. A kedvezményt a befektetés évében és az azt követő három évben lehet igénybe venni, évente 20 millió forintig.

Szintén változást jelent, hogy a kabinet a piaci szereplők kérésére jövő év június végére tolta az étel- és italautomaták úgynevezett automata felügyeleti egységének bevezetését, továbbá szintén a piaci igényekre hallgatva csak 2017 áprilisában lépnek hatályba az új jövedékiadó-törvény főbb rendelkezései. Tállai András adóügyekért felelős államtitkár a javaslat általános vitájában elmondta, január 1-jével lekerül az ár a dohánytermékekről, de az adójegy rendszere megmarad, a zárjegyre az új jövedéki törvény április 1-jei hatályba lépésével állnak át.

A kormány képviselője ekkor beszélt arról is, hogy a megbízható adózók további előnyöket kaphatnak: az automatikus fizetési könnyítés keretében nemcsak részletfizetésre, hanem fizetési halasztásra is lehetőségük lesz, emellett az értékhatár 500 ezer forintról 1,5 millió forintra emelkedik, amellyel szélesebb kör számára válik elérhetővé a kedvezmény.

Az adócsomagot november 25-én, a Magyar Közlöny 182. számában hirdették ki.

adoza.hu

OLVASSON TÖBBET a 2017-es adóváltozásokról!

Minimálbér- és járulékváltozások hatása a kisvállalkozásokra

Ki jár jól, kinek okoz majd fejfájást a kormány és az érdekképviselői szervezetek között múlt héten kötött béralku? Beszéljenek a számok!

A közelmúlt bértárgyalásainak eredményeként jövőre a minimálbér 15, a garantált bérminimum pedig 25 százalékkal nő, 2018-ban pedig az emelés 8, illetve 12 százalékos lesz. Emellett a munkaadóknak jövőre 5 százalékpontos járulékcsökkenést adnak, 2018-ban pedig további 2 százalékponttal csökkennek a járulékok. Ha 2017 első 9 hónapjában a bruttó átlagbér növekedése meghaladja a 11 százalékot, akkor a kormány kezdeményezni fogja, hogy 2018. január 1-jével további 0,5 százalékponttal csökkenjenek a munkáltatói járulékok, s így 2018-ban 2,5 százalékos

lehet a mérséklődés. Ehhez jött hozzá még az a kormányzati vállalkozás, miszerint jövőre a társasági nyereségadó egységesen 9 százalékra csökken az eddigi 19 és 10 százalékról.

Minimálbér esetén (forintban)

Évek	Bruttó	Nettó	Vállalati összköltség	Nettó béremelés	Vállalati költségemelés
2016	111000	73815	142635		
2017	127650	84887	157648	11072	15013
2018	137862	91678	167502	6791	9855

Garantált bérminimumnál (forintban)

Évek	Bruttó	Nettó	Vállalati összköltség	Nettó béremelés	Vállalati költségemelés
2016	129000	85785	165765		
2017	161250	107231	199144	21446	33379
2018	180600	120099	219429	12868	20285

Az előzőekből látszik, hogy az állami költségvetés az egyezséggel nem járhat rosszul, mivel a vállalati költségek jobban emelkednek, mint a munkavállalók nettó bérei, és a különbözetet a tömegében megnövekedett adók teszik ki. Ránézésre a dolgozók is jobban járnak, ha az egyéb hatásoktól (például áremelő tényezőktől, foglalkoztatottságtól) eltekintünk. A kitermelendő forrásigény egyértelműen a vállalkozói körnél jelentkezik. Ezen belül sem beszélhetünk azonban egyneműen érintett rétegről és körrel.

Bár Magyarország a „millió vállalkozás országa”, a regisztrált körből több mint 1,1 millió önálló vállalkozó (ennek is csak a harmada a főfoglalkozású) és 560 ezer társas vállalkozó, de 99,7 százalékuk kisvállalkozónak számít a statisztika szerint (ebből is 97,9 százalék mikro-vállalkozó), a középvállalkozások aránya 0,3 százalék volt, míg a nagyvállalkozásoké az 1 ezreléket sem érte el.

A meghirdetett két éves egyezés ki-mondottan előnyös azokra nézve, akiknél nem jelentkezik a minimálbér-növelés miatti gazdasági kényszer, viszont igénybe vehetik a jelentős adócsökkenéseket, azaz azon vállalati körnél, ahol már most is jelentősen a minimálbér felett, illetve a garantált minimálbér felett foglalkoztatják a dolgozókat. Ebbe a körbe tartoznak döntően – s így az előnyös oldalon állnak – a nagyváll-

Az alábbi táblázatban összegezzük, hogy a fenti politikai alkunak mi a számszerű hatása (a 2018. évi külön növekedési klauzulával egyelőre nem számolva):

alkozások és a kiemelkedő nyereséggel működő kis- és középvállalkozások is. Ez azonban sajnos a számosság szempontjából a kisebbségnek tekintendő jelenleg, és a dolgozók többsége nem itt található.

Az intézkedés veszteségei azok a kkv-szektorba tartozók, akik kényszervállalkozók, illetve kisebb nyereségességgel vagy veszteségesen működnek, és a minimálbérre vonatkozó előírások „csak” egy adminisztratív szabályt jelentenek a minimális adóterhek vonatkozásában. Ilyenek lehetnek például a kisüzemi mezőgazdaságban, a kiskereskedelem, a betanított munkát alkalmazó szolgáltatásoknál, vendéglátásban, turizmusban stb. tevékenykedők – s ezeknek külön regionális, területi érintettjei is vannak.

Az előző intézkedés nyomán várható, hogy az egyes vállalkozások közötti különbségek még inkább erősödnek. Egyrészt megjelenik a növekvő költségek miatt egy árfeszítő hatás, amit az adott piacon csak egyesek tudnak érvényesíteni. A jobb piaccal, előnyösebb területi elhelyezkedéssel, kedvezőbb szakmával rendelkező kkv-réteg szűkebb köre innovációval fel tud zárkózni a nyertes nagyvállalkozások mellé.

Ugyanakkor a hátrányosan érintettek – például a kisebb képzettséget igénylő, nagy élőlomkaigényű – munkahelyek bezárására kényszerülhetnek, esetleg „ügyeskedni” próbálnak: például részmunkaidőre ►

Topsoft Rendszerház Zrt.
1027 Bp., Kapás utca 11-15.
Telefon: 457-9200,
telefax: 457-9201,
e-mail: topsoft@topsoft.hu,
homepage: www.topsoft.hu

**27 ÉVE TÖRETLENÜL
ÜGYFELEINK SZOLGÁLATÁBAN!!!**

TOPINFO

Integrált vállalati információs rendszer

A magyar könyvvizsgálói kamara által nyilvántartott
KÖNYVVIZSGÁLÓBARÁT SZOFTVER

A magyar könyvvizsgálói kamara hosszú távú együttműködést kötött
az audit xml exportalkalmazást bevezető

TOPSOFT RENDSZERHÁZ ZRT.-VEL

az AUDIT XML-alkalmazás kifejlesztésének elismerésére.

Magas szintű követelmények, innovatív fejlesztés

jelentik be az alkalmazottat, s ezzel próbálják csökkenteni a járulékokat, ami persze azzal is jár, hogy az érintetteknek szerényebb nyugdíja lesz. Ugyancsak kérdéses, hogyan hat az intézkedés azokra a munkavállalókra, akik után jelenleg a munkáltatójuk szociális hozzájárulási adókedvezményt kap, azaz ebben a körben továbbra is fennmarad-e a relatív előnyös helyzetük (jelenleg az érintettek száma meghaladja a 900 ezer főt).

Ha az előző rétegezési problémáktól eltekintünk, akkor azt is látni érdemes, hogy az elmúlt tíz évben a régiós versenytársak jelentősen „elhúztak” Magyarországtól, egyedül Romániában alacsonyabb a minimálbér, így ebben a kontextusban a minimálbér emelése indokolt. Másrészt az egységnyi munkabérre jutó adó- és járulékteher (az úgynevezett adóék) terén az OECD országok élmezőnyébe tartozunk (49 százalék körül), és ennek csökkentése szintén indokolt lehet, aminek az egyik megoldása a szociális hozzájárulási adó mérséklése.

A kettős intézkedés közötti kapcsolatot – és esetünkben a feszültséget – az adja, hogy a minimálbér kényszerű emelésének forrását a szociális hozzájárulási adó csökkentése nem tudja kompenzálni, és így azt az érintett vállalkozónak kell kitermelnie, amire egyesek kevésbé vagy egyáltalán nem képesek. Ez pedig kiélezheti a magyar munkaerőpiaci és versenyképességi problémákat, amit sajnos a nemzetközi statisztika azzal minősít, hogy Magyarország a 47. helyről a 69. helyre került az elmúlt tíz évben a magyar vállalatok hatékonysági, versenyképességi megítélése terén.

**Szolnoki Béla adószakértő,
könyvvizsgáló**

Újabb gazdálkodói hibákat büntet és erényeket jutalmaz a NAV

Szigorodik januártól az adózási minősítés rendszere. Az adózónak újabb feltételeket kell teljesíteni ahhoz, hogy a NAV-tól jó osztályzatot kapjon a rendszeres bizonyítványosztáskor, ugyanakkor újabb körülményeket tekint hibának az adóhivatal. Szerencsére lesz némi enyhítés is.

Az adóhatóság minősítő rendszere ez év elejétől jelentősen bővült. A jogalkotó a minősített adózási adatbázis mellett új jogintézményként vezette be a megbízható

adózási és a kockázatos adózási minősítést. Míg a korábbi minősítést az adózók kérelmére végezte el az adóhatóság, az újonnan bevezetett rendszerben az érintett adózási kör minősítése hivatalból történik, és már nem csak előnyöket hordoz, hanem hátrányokkal is járhat. A rendszer lényege, hogy a jogkövető magatartást folytató, megbízhatóan minősített adózók az általános szabályokhoz képest pozitívabb, míg a kockázatosnak minősülő adózók az általános szabályokhoz képest szigorúbb elbírálásban részesüljenek.

Az új minősítő rendszer a gyakorlati tapasztalatok alapján már az első évben finomításon ment keresztül. 2017-től pedig a Magyar Közlönyben múlt pénteken kihirdetett őszi adócsomag alapján újabb változások lesznek.

Minősítés adózási kérelemre, adatbázis

A minősített adózási adatbázisban az adóhatóság azt a vállalkozási tevékenységet folytató személyt szerepelteti, aki azt kérelmezi és az adózás rendjéről szóló törvény (Art.) értelmező rendelkezései között a 178. § 31. pontjában található feltételeknek megfelel. A minősítésből kizáró ok például, ha a kérelmező még nem működik 3 éve vagy egy naptári éven belül kettőnél több fizetési könnyítés iránti kérelmet terjesztett elő.

Ha az adózó a minősítés feltételeinek maradéktalanul megfelel, akkor az adóhatóság az adózó adatait közzéteszi az erre a célra létrehozott minősített adózási adatbázisban. A nyilvántartásban már szereplő adózóknál a feltételek teljesülését az adóhatóság folyamatosan vizsgálja és azt az adózót, aki a feltételek bármelyikének már nem felel meg, törli a minősített adózási adatbázisból.

Miért jó a minősített adózási adatbázisban szerepelni?

A nyilvános, bárki által megtekinthető adatbázisban történő megjelenés egyrészt jelzés a piaci szereplők – beszállítók, vevők, pénzügyezetek – számára arról, hogy a vállalkozás megbízható, jogkövető üzleti partnerük lehet, másrészt konkrét, jogszabály által biztosított előnnyel is jár.

Az az adózó, aki a minősített adózási adatbázisban szerepel:

- Az ekeárban mentesül a biztosítékadási kötelezettség alól.
- Fizetési könnyítés, adó mérséklés iránti kérelem benyújtásánál kérheti a kérelemének sürgősségi eljárásban történő elbírálását.

- Az adóraktárban tárolt termékek értékesítésénél az áfatörvény 4. számú mellékletének 19. pontja szerint mentesül az adóbiztosíték nyújtása alól.

Adózók automatikus minősítése: megbízható és kockázatos adózók

Az idei év újdonsága volt az adózók megbízható, illetve kockázatos adózóként történő minősítése. Lényeges különbség a minősített adózási adatbázishoz képest, hogy ez a minősítés nem kérelemre indul és az eredménye nem nyilvános. Célja pedig leginkább az adózók ösztönzése a jogkövető magatartásra.

Az új minősítő rendszerben a besorolással az adózók három csoportja jön létre.

Az első csoportba tartoznak a megbízható adózók, akik az általános szabályokhoz képest a jogszabály által biztosított különböző kedvezményeket élvezhetnek.

A második csoportba tartoznak a kockázatos adózók, akikre az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott esetekben az általános szabályoknál hátrányosabb szabályok vonatkoznak.

A harmadik csoportba pedig azok az adózók tartoznak, akik sem kockázatosnak, sem megbízhatónak nem minősülnek és így rájuk továbbra is az általános szabályok vonatkoznak.

Megebízható adózó

A megbízható adózási minősítés elnyeréséhez az Art. 6/A § (1) bekezdésében felsorolt összes feltételnek együttesen kell megfelelni.

A megbízható adózási minősítés akadályaként lehet többek között az adózóval szemben folytatott végrehajtási eljárás, csőd-, felszámolási, illetve kényszerű törlesztési eljárás, valamint az adószám felfüggesztése, az adószám törlése és a fokozott adóhatósági felügyelet is.

Ezeknek az akadályoknak a fennállását 5 évre visszamenőleg vizsgálja az adóhatóság. Tehát, ha például az utóbbi 5 éven belül felfüggesztették a társaság adószámát, akkor nem minősülhet megbízható adózónak, még akkor sem, ha a többi feltételnek egyébként megfelelne. Jó hír, hogy a januártól hatályos szabályok szerint az egyik legkönnyebben begyűjthető akadály, a végrehajtási eljárás tekintetében a visszamenőlegesen vizsgált időszak 5 évről 4 évre csökken.

Változás az is, hogy csak a tényleges gazdasági tevékenységet folytató adózók kaphatnak megbízható minősítést, vagyis az úgynevezett „alvó” cégeket kizárják a pozitív minősítés lehetőségéből.

Meg kell felelni annak az új feltételnek is, hogy az adózó tárgyévi adóteljesítménye pozitív legyen.

Szigorodik az a szabály is, amely szerint az adózó tárgyévi mulasztási bírsága nem haladhatja meg adóteljesítményének 1 százalékát. Januártól ugyanis a mulasztási bírságba már a jövedéki bírság is beszámít.

Az az adózó viszont, aki minden feltételnek együttesen megfelel és így megbízható adózónak minősül, élvezheti az ezzel járó pozitív jogkövetkezményeket.

Megbízható adózók kedvezményei

- A NAV által végzett ellenőrzés időtartama nem haladhatja meg a 180 napot. Kivéve, ha az adózó az együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, például nem adja át az iratait vagy nem elérhető.
- A bejelentési, bevallási, adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása vagy hibás teljesítése esetén mulasztási bírság kiszabása nélkül, határidő tűzésével az adóhatóság felhívja a megbízható adózót a kötelezettség teljesítésére vagy a hiba javítására. Mulasztási bírság kiszabására csak abban az esetben kerül sor, ha a felhívás eredménytelen. De a foglalkoztatottak bejelentésének, valamint az eká-erkötelezettségnek az elmulasztása nem tartozik ide.
- A mulasztási bírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható mulasztási bírság felső határának 50 százaléka.
- Az adóbírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható adóbírság felső határának az 50 százaléka.

Nem alkalmazható azonban sem a mulasztási bírságra, sem az adóbírságra vonatkozó fenti kedvezmény akkor, ha a mulasztás vagy adóhiány megállapítása a megbízható adózói minősítés elvesztését eredményezi.

- Évente egy alkalommal legfeljebb 12 havi pótlékmentes részletfizetést kaphat a 10 000–500 000 forint közötti tartozása rendezésére az adóhatóságtól.

Ez a kedvezmény azonban nem vonatkozik a 133. § (3) bekezdésében felsorolt tartozásokra, azaz:

- a magánszemélyek jövedelemadójának előlegére és a levont jövedelemadóra,
- a beszédett helyi adóra,
- a kifizető által a magánszemélytől levont járulékokra,

Az automatikus részletfizetési kedvezmény lehetőségéről az adóhatóság jelenleg még negyedévente felhívást küld. Bár jövőre megszűnik ez az adóhatósági felhívás, ugyanakkor bővül az igénybe vehető kedvezmények mértéke és köre. A részletfizetés mellett fizetési halasztásra is lesz lehetőség és az értékhatar 500 ezer forintról 1,5 millió forintra emelkedik.

Kockázatos adózó

A törvény kockázatos adózónak minősíti azt a felszámolás, végelszámolás alatt nem álló, cégjegyzékbe bejegyzett adózót vagy áfaregisztrált adóalanyt, amely az Art. 6/E § (1) bekezdésében felsorolt feltételek közül akár csak egyetlen egynek is megfelel.

Miután a feltételek itt nem együttesek, hanem vagylagosak, ezért egyet is elég „teljesíteni” a kedvezőtlen minősítéshez.

Ráadásul jövőre az adózók újabb köre tartozhat majd ide. Kockázatos adózónak minősül majd az is, akinek székhelye székhelyszolgáltatóhoz van bejegyezve és az adóigazgatási eljárás akadályozása miatt jogerősen mulasztási bírságot szabtak ki terhére a tárgyévben vagy az azt megelőző 3 évben.

Amíg a megbízható adózók vagy a minősített adózói adatbázisban szereplő adózók a minősítéssel különböző kedvezményeket kaptak, addig a kockázatos adózók minősítése az érintett adózók számára hátrányokat tartogat.

A kockázatos adózókat érintő hátrányok:

- A visszaigényelt általános forgalmi adó kiutalási határideje 75 nap.

- Az ellenőrzés határideje 60 nappal meghosszabbodik.
- Az általános szabályok szerintinél jóval magasabb késedelmi pótlékot kell fizetnie. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári napra a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat ötszörösének 365-öd része.
- Az adóbírság és a mulasztási bírság kiszabása nem mellőzhető és a kiszabható legkisebb bírság mértéke az általános szabályok szerint kiszabható bírság felső határának 50 százaléka.
- A kiszabható mulasztási bírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható mulasztási bírság felső határának 150 százaléka (jelenleg 750 ezer forint) lesz.

Az érintett adózókat az adóhatóság negyedévente vizsgálja és a minősítéshez a negyedév utolsó napján fennálló adatokat veszi alapul. A NAV a minősítés eredményéről elektronikus úton küld értesítést az adózónak, de ha a korábbi minősítéséhez képest nincs változás, akkor az értesítést mellőzi. Az adózó azonban ilyen esetben is le tudja kérdezni az eredményt az ügyfélkapun keresztül, az eBEV portál felületen.

A minősítés hatálya a minősítés hónapját követő hónap első napján áll be. Az adózót a minősítésétől függő pozitív, vagy negatív jogkövetkezmények ettől az időponttól illetik, vagy terhelik.

Fontos tudni, hogy az ügyfélkapuval nem rendelkező adózók egyáltalán nem kapnak automatikus értesítést a minősítés eredményéről, ezért a hozzáférés beszerzése nekik mindenképpen javasolt. Annál is inkább, mert a minősítéssel szemben kifogást lehet tenni jelenleg még 6 hónapon belül. Jövőre ezt a határidőt csökkentik: a kifogásra már csak 3 hónap áll majd rendelkezésre. A jogorvoslati lehetőséget csak az tudja kihasználni, aki idejében értesül a szükségességéről. A minősítés eredménye pedig a jogkövetkezmények miatt egyáltalán nem mindegy.

**dr. Szeiler Nikolett ügyvéd,
adótanácsadó ►**

Megálljt parancsol a NAV-nak és a Kúriának az Európai Unió Bírósága

Sokadszor mondta ki az Európai Unió Bírósága (EUB), hogy a NAV jogsértően tagadja meg az áfalevonást azon tisztességes adózóktól, akik nem tudhatják, hogy az általuk befogadott számlán szereplő szolgáltatást nem a számla kiállítója teljesítette.

A november közepén napvilágot látott Signum-ügy külön pikantériája, hogy a kérdést a bíróság a Kúria iránymutatását vitatva utalta az EUB elé. A határozatnak különösen a mezőgazdasági és a kereskedelmi szektorokban folyamatban lévő adóvizsgálatokra és adóhatósági megállapításokra lesz jelentős hatása – összegzi a döntést a Jalsovszky Ügyvédi Iroda.

Az elhíresült Mahagében-Tóth ügyekben kimondta az EUB: csak akkor tagadható meg az áfalevonási jog, ha az adóhatóság bizonyítja, hogy az adózó tudott, vagy kellő körültekintés mellett tudhatott arról, hogy a láncban őt megelőző szereplők adóki-játszásban vettek részt. Leszögezte azt is, hogy a tudattartalom vizsgálata nem abban áll, hogy a számla befogadójának „adóellenőrzési” kötelezettségeket kell teljesítenie. Nem lehet tehát általános jelleggel megkövetelni a cégektől, hogy ellenőrizzék, az eladó hány alkalmazottat jelentett be, vagy hogy megvizsgálják, az eladónak van-e eszköze az ügylet teljesítésére.

A Jalsovszky Ügyvédi Iroda tapasztalatai szerint erre reflektálva az adóhatóság az utóbbi időben új gyakorlatot alakított ki: ha bármilyen szabálytalanságot tárt fel az eladónál, akkor arra hivatkozott, hogy nem a felek között valósult meg az ügylet, és az eladó által kiállított, a vevő által befogadott számlák tartalmilag hiteltelenek. Ezáltal attól függetlenül tagadta meg az adólevonási jogot a vevőtől, hogy az tudhatott-e a szabálytalanságról.

Ezzel a NAV a korábbi EUB-ítéletekkel szembemelve ismét megállapította a számlabefogadó objektív felelősségét a láncban korábban elkövetett adóki-játszásért: a NAV a számlabefogadóktól gyakorlatilag az eladó teljes átvilágítását követelte meg. Ez értelemszerűen olyan ellenőrzési kötelezettséget telepített az adózókra, amelyre nekik sem erőforrásuk, sem reális lehetőségük nem volt. Ráadásul az elmúlt években hozott ítéleteiben a Kúria is jóváhagyta a NAV ezen gyakorlatát.

A Signum-ügyben az Európai Bíróságot a magyar, első fokon eljáró bíróság egyik bí-

rája kereste meg, mivel úgy ítélte meg, hogy ellentétes az uniós joggal, ha az adólevonási jogot azért tagadják meg az adózóktól, mert terhükre róják a már említett teljes átvilágítás elmaradását. Külön érdekessége az ügynek, hogy a kérdést egy megismételt eljárásban terjesztette fel a bíróság, azaz a Kúria ebben az ügyben már konkrétan is leszögezte, hogy a számlabefogadó tudattartalmát ilyen esetben nem vizsgálhatják.

Az EUB határozatában kiemelte, hogy nem elég az adóhatóságnak azt megállapítania, hogy nem a számlát kibocsátó cég teljesítette a szolgáltatást. A NAV-nak ilyenkor is be kell bizonyítania, hogy erről, azaz a számlakibocsátó által elkövetett szabálytalanságról, a számlát befogadó cég tudott, vagy ha elég figyelmes, tudhatott volna. Azaz még akkor sem lehet a kellő körültekintés tesztjét elhagyni, ha a NAV bebizonyítja, hogy a számlán lévő szolgáltatást nem a számlát kibocsátó vállalkozás teljesítette.

Fontos eleme a határozatnak, hogy a „tudattállapot” bizonyítása nem alapítható olyan ellenőrzések hiányára, amelyek elvégzésére a számlabefogadó nem volt köteles. Ez azt jelenti, hogy a jövőben azok a jóhiszemű vevők, akik meggyőződtek az eladó alapvető működési feltételeiről (létező cég, élő adószámmal, képviselő jogosult a képviseletre stb.), nem vonhatók felelősségre az értékesítési láncban korábban elkövetett adóki-játszás miatt, ha arról egyébként nem tudtak.

Itt az út vége?

Az eddigi tapasztalatokból okulva a bíróság ítélete várhatóan nem fogja azt eredményezni, hogy a jövőben a NAV feladná az ilyen típusú áfaellenőrzéseket. Az adóhatóság várhatóan ismét újabb fegyvereket fog kifejleszteni annak érdekében, hogy a költségvetésből elcsalt áfát valamilyen módon utolérje. Az EUB azonban ismét megerősítette, hogy ennek során a NAV-nak alaposabban kell a vevő tudattartalmát vizsgálnia. Az ügyvédi iroda abban bíz, hogy ezáltal a valóban jóhiszeműen eljáró adózóknak a jövőben kevésbé kell tartaniuk az áfaellenőrzésektől.

adozone.hu

Szabadság nyilvántartása és kiadása: válaszok a leggyakoribb kérdésekre

Számos könnyítési lehetőséget vezetett be az új munka törvénykönyve (Mt.), mellyel a munkáltatók rugalmas mun-

kaerőigényét kívánja kielégíteni, illetve mozgásterüket kívánja szélesíteni. Az egyik ilyen terület a szabadság nyilvántartása és kiadása. A szabályrendszer értelmezése ugyanakkor a gyakorlatban számos munkáltató számára nehézséget jelent. Erre tekintettel vesszük végig a leggyakoribb kérdéseket és az Mt. alapján azokra adható válaszokat.

Mit kezdünk a szabadnappal?

A szabadságot a munka törvénykönyve 124. paragrafusa alapján a munkaidő-beosztás szerinti munkanapokra kell kiadni. Ez tehát olyan szabály, amelytől eltérni nem lehet. Nem lehet jogszerűen a nap egyik részében szabadságon a munkavállaló úgy, hogy a másik részében dolgozik.

Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén azonban további gyakorlati problémák adódhatnak, melyekre mindenképpen találni kellett valamiféle választ. A munkavállaló ilyenkor ugyanis nem csupán eltérő mennyiségű munkaidőt dolgozhat az egyes munkanapokon, hanem az is előfordulhat, hogy más napokon – akár hét közben – munkát sem végez. Ilyenkor jelent problémát az, hogy a munkáltató mely napokra adhatja ki a szabadságot.

Sokan tévesen úgy értelmezik a törvényt, hogy a szabadságot csupán arra a napra lehet kiadni, amikor a munkavállaló munkavégzésre lenne beosztva. Az Mt. ugyanis akképpen rendelkezik, hogy a szabadság kiadása során a hét minden napja munkanapnak számít, kivéve a munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot. Ennek megfelelően a szabadnap is munkanapnak számít, és arra szabadság adható ki.

Mikor tudunk szabadságot órásitani?

Az Mt. 124. paragrafusának (3) bekezdése alapján egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a szabadság az adott naptári évben úgy is kiadható, hogy a munkavállaló a munkaidő-beosztással azonos tartamra mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól. A szabadságot ilyenkor – az általános szabályoktól eltérően – a munkavégzés alóli mentesülés tartamával egyező óraszámban kell nyilvántartani. Az órásitott szabadság mennyiségből tehát az adott napra eső értéket egyszerűen le kell vonni. Kiadni azonban a fentieknek megfelelően munkanapban kell (hiszen kiadni csak munkanapban lehet), amely az év végi esetleges töredék szabadságoknál jelenthet problémát.

A töredék szabadság (például 3 óra) ugyanis nem feltétlenül azonos a munka- ▶

HVG-ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg-elofizetes

idő-beosztás szerinti munkaidővel. Ilyenkor ezt a munkáltató nem fogja tudni kiadni, át kell vinni a következő évre. Ezzel kapcsolatosan (órásítás) kérdésként merül fel az is, hogy mikor kell a döntést a munkáltatónak meghoznia. Természetesen erre az éves szabadság első kiadásakor van lehetőség, év közben a szabadság nyilvántartásával összefüggésben változtatni már nem lehet.

Mi történik, ha a napi munkaidő év közben változik?

Előállhat az a helyzet, hogy a munkavállaló napi munkaideje év közben részmunkaidőről teljes munkaidőre módosul – vagy fordítva –, ami az órástott szabadságra feltétlenül kihatással lesz. Amennyiben a munkáltató a szabadság órástítását választotta, abban az esetben a napi munkaidő megváltozását követően a fennmaradó szabadság órában kifejezett mértékét módosítani kell. Nem tűkrözhetsz ugyanis a munkavállaló szabadságának óraszámát a 4 órás napi munkaidőt, ha például az időközben 8 órára módosult, hiszen ilyen esetben a munkavállaló szabadsága feleződne.

Ez olyan esetekben nem jelenthet problémát, amikor a napi munkaidő mértéke a beosztás szerinti munkaidővel azonos. Ha például 10 munkanapnak megfelelő (40 óra) szabadsága marad a munkavállalónak, az a változás időpontjától kezdődően már 80 óra, máskülönben nem 10 munkanap lenne a munkavállaló szabadsága. Egyéb esetekben a munkáltatónak a szabadság óraszámát a napi munkaidő változásához mérten arányosan növelnie vagy csökkentenie kell.

Egyszerűsített foglalkoztatás esetén jár-e szabadság?

Az egyszerűsített foglalkoztatás, alkalmi munkavégzés formájának választásakor sok munkáltató elfelejti, hogy a munkavállaló ebben az atipikus munkavégzési formában is jogosult szabadságra, még akkor is, ha az az esetek többségében elenyésző mértékű. (A szabadságra való jogosultság alól csupán az iskolaszövetkezeti foglalkoztatás jelentett bizonyos kivételt, de az arra vonatkozó szabályok is módosultak szeptember 1-jén.) Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a törvény csak annyit mond, hogy a szabadság az általános szabályok alapján keletkezik, egyéb támpontot ugyanakkor nem ad, a szabadság kiadására, nyilvántartására vonatkozó szabályok ugyanis nem alkalmazandók.

A munkavállalónak ettől függetlenül jár szabadság, amit, ha nem adtak ki számára, akkor azt a munkaviszony végén meg kell váltani. A szabadság ugyanakkor sok eset-

ben elenyészik, különösképpen akkor, ha a munkáltató a határozott idejű foglalkoztatási formát rövid időtartamú egységekre bontja. Az Mt. ugyanis a határozott idejű munkaviszony meghosszabbítására vonatkozó garanciális szabályok alkalmazását (jogos munkáltatói érdekek fennállása, munkavállalói jogsérelem hiánya) itt nem követeli meg.

Mi a helyzet iskolaszövetkezeti foglalkoztatás esetében?

Az iskolaszövetkezetekre vonatkozó Mt.-beli szabályozás 2016. szeptember 1. napjával hatályát veszítette, s ettől az időponttól a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Az iskolaszövetkezet és az iskolaszövetkezet nappali tagozatos tanuló, hallgató tagja közötti külső szolgáltatásra kötött tagsági megállapodásra a Ptk. megbízásra vonatkozó, valamint a munka törvénykönyvének a szövetkezeti törvényben megjelölt szabályai mérvadók.

Ezen hivatkozott rendelkezések szerint az Mt. szabadságra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy munkában töltött időnek a külső szolgáltatás keretében végzett feladatteljesítés időtartama minősül, amelynek keretében minden 13 feladatteljesítéssel töltött nap után egy nap szabadság jár.

dr. Kéri Ádám, ügyvéd

AJÁNLÓK:

Adóelkerülés a jogalkotó és az adóhatóság közreműködésével?

Az utóbbi hetekben egyre gyakrabban találkozunk adószakértők azzal az áfaértelmezéssel, amely az általános 27 százalékhöz képest egyébként is mérsékelt áfafizetést eredményező árrés- vagy különbözeti adózás helyett nulla forint adófizetésre ösztönöz az alanyi adómentesség alkalmazásával.

Tudni kell, hogy már a közösségi hía-irányelv (2006/112/EK) is gondosan kezeli ezt, az általános szabályok mellett egyértelműen hátrányba kerülő területet, és éppen a hátrány kiküszöbölése érdekében a használt-cikk-értékesítésre (is) különös szabályokat alkotott: lehetővé teszi ugyanis, hogy a forgalmi adót csak az elért árrés után kelljen felszámítani és megfizetni.

Eddig e közösségi szabályozást meg-

felelően vette át és ültette át a nemzeti jogrendbe a magyar jogalkotás, s mindössze az indoklás egyetlen eleme nem tekinthető az irányelvvel összhangban lévőnek (ám ez az elem a cikk szempontjából nem releváns és viszonylag kevés adózót is érint).

A hazai jogértelmezésben további, az irányelvvel összhangban nem lévő jogértelmezés is él, amely pedig számos adózót érthet.

Végre kiderült az is, mi okozza az egyre gyakoribb téves értelmezést. A jogtárakban a 61/2009. Adózási kérdés-válasz az áfatörvény XVI. Fejezet 2. alfejezetében szabályozott viszonteladói tevékenység és az alanyi adómentesség választása (PM Forgalmi adók, Vám és Jövedéki Főosztály 8519/2/2009. APEH Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztály 2279070450) címen megjelenő tájékoztató a ludas. A tájékoztató a cikk megírásakor is elérhető mind a jogtárakban, mind pedig az adóhatóság honlapján.

Ez az a hivatalos tájékoztató – amely úgy tűnik, épp mostanság kezdi élni második aranykorát – ha nem is bátorítja, de megerősíti az áfa szabályaiban kevésbé járatosak elgondolását, miszerint a használt cikkek értékesítésére jogszerűen lehet és szabad nulla forint áfát fizetni, ráadásul a „szájhagyomány útján” terjedő újkori értelmezés úgy tűnik, az árrésadózás esetére is kiterjeszti ennek alkalmazhatóságát.

Tiszteletben tartva – de nem elfogadva – ezt az álláspontot, az alanyi adómentességet használt cikkre is alkalmazó adózók akár komoly adókockázatnak is kitehetik magukat.

Bartha Katalin, okleveles adószakértő, igazságügyi adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/afa/Adoelkerules_a_jogalkoto

Számlázó programok online bekötése a NAV-hoz: veszélyek és előnyök

Számos kérdést vet fel a számlázó programok valós idejű, elektronikus adat-szolgáltatása a NAV felé, és sok cégnél jelentős időráfordítással és költséggel járó szoftverfejlesztést igényelne. Összefoglaltuk a számlázó programok NAV-hoz történő online bekötésének előnyeit, illetve hátrányait.

A 2015. év végén beharangozott, 2016-ra tervezett adótörvény-változások között hallottunk először arról, hogy a számlázó programokat közvetlenül össze szeretnék ►

kapcsolni a NAV rendszerével. A várakozásokkal ellentétben az idén tavasszal elfogadott adócsomag nem pontosítja kellőképpen a vállalkozásokkal szembeni elvárásokat. Mindössze annyi történt, hogy az adózás rendjéről szóló törvény kibővült egy bekezdéssel (31/b §), amely előírja, hogy 2017. július 1-jétől az áfaalanyok a NAV felé külön jogszabályban meghatározott elektronikus módon adatszolgáltatást teljesítenek

- a számlázási funkcióval rendelkező programmal kibocsátott számlák külön jogszabályban meghatározott adattartalmáról,
- amelyekben egy másik, belföldön nyilvántartásba vett adóalanyra áthárított adó összege a 100 ezer forintot eléri vagy meghaladja.
- Az adóalany e számlákat érintő módosításról vagy érvénytelenítésről is külön jogszabályban meghatározott módon elektronikus adatszolgáltatást teljesít.

A fentiek alapján tehát annyit tudunk, hogy 2017. július 1-jétől az adózóknak automatikus és valós idejű adatszolgáltatási kötelezettsége lesz a kiállított számlákról az adóhatóság felé, a jelenlegi (a belföldi összesítő jelentésben teljesített) utólagos adatszolgáltatás helyett. Továbbá, hogy az adatszolgáltatás 100 ezer forint feletti áfátartalmú számlák esetében lesz kötelező a jelenlegi 1 millió forint feletti határérték helyett. (A belföldi összesítő jelentésben szerepeltetendő számlákra is a 100 ezer forintos határérték vonatkozik 2017. július 1-jétől.)

Antretter Erzsébet, Niveus Consulting Group, senior menedzser

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/szamvitel/Milyen_veszellyel

Határozott idejű munkaviszony: perelhető a munkáltató, ha erre nem ügyel

A határozott idejű munkaviszony számos előnyt ad a munkáltatók számára. A munkaviszony megszűnése, meghosszabbítása, ismételt létesítése azonban buktatókat is magában rejt.

A határozott idejű munkaviszony előnye, hogy az időtartam lejártával nincs szükség a munkaviszony megszüntetésére, mivel az automatikusan megszűnik. Nem kell figyelembe venni a felmondási idő, felmondási védelem szabályait, sőt a munkavállalónak

végkielégítés sem jár. Határozott idejű munkaviszonyt létesíteni ráadásul nagyon egyszerű, néhány garanciális szabály betartására kell csupán figyelni.

A létesítésnél az időtartamra kell elsősorban ügyelni

Annak ellenére, hogy a határozott idejű munkaviszony létesítése a munkavállalót fontos jogoktól foszthatja meg, a jogalkotó abból a valós feltevésből indul ki, hogy a határozott idejű munkaviszony mindkét fél érdeke is lehet. A létrehozása így a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 192. paragrafusában rögzített ötéves időtartamon túlmenően nem korlátozott.

Ezen atipikus munkaviszonyforma ugyanis a munkavállaló számára is hordoz garanciákat. A munkaviszony például a határozott idő lejártá elött felmondással kizárólag a munkáltató felszámolási vagy csőd-eljárása alatt, a munkavállaló képességére alapított okból, valamint akkor szüntethető meg, ha a munkaviszony fenntartása külső ok következtében lehetetlenné válik. Ilyenkor a felmondás szabályait kell alkalmazni, a munkaviszony így részben úgy viselkedik, mintha határozatlan idejű lenne. Ha a munkáltató azonnali hatállyal kíván a helyzetből szabadulni, akkor az Mt. 79. paragrafusának (2) bekezdése alapján ezt is megteheti, feltéve, hogy a munkavállaló számára kifizeti a hátralévő időre járó, legfeljebb 12 havi távolléti díjat.

Míg a jogviszony létesítése nem igényel különösebb bravúrt, a meghosszabbításról ez már nem mondható el. Egyrészt ebben az esetben is ügyelni kell az időbeli limitre, másrészt arra, hogy a határozott idejű munkaviszony meghosszabbításához, illetve 6 hónapon belüli ismételt létesítéséhez az szükséges, hogy a munkáltatónak jogos érdeke (projekt időtartama, fizetés nélküli szabadságon lévő munkavállaló helyettesítése stb.) fűződjön hozzá, illetve nem sértheti a munkavállaló érdekeit sem.

A munkáltatói jogos érdek hiánya állapítható meg a K-H-MJ-2016-62. számú Kúria-döntés tükrében például abban az esetben, ha a munkáltató olyan feladatra köt többször határozott időtartamú munkaszerződést a munkavállalóval, amely a munkáltatónál folyamatosan fennáll. Hasonlóképpen nélkülözi a jogos munkáltatói érdeket, valamint sérti az egyenlő bánásmód követelményét is, ha a meghosszabbítás célja annak biztosítása, hogy a női munkavállalót gyermekvállalás esetén ne védje felmondási tilalom.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/munkajog/Hatarozott_ideju

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Iratmegőrzés

Megszűnő szervezet esetén melyek azok az iratok, bizonylatok, amelyek 5 év után, illetve korlátlan ideig nem semmisíthetők meg, s milyen módon kell gondoskodni az elhelyezésükről?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

A gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, valamint az azt alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatát, továbbá a naplófőkönyvet vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 10 évig köteles megőrizni.

A könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni. A szigorú számadású bizonylatok rontott példányaira is vonatkozik a megőrzési kötelezettség.

A megőrzési időn belüli szervezeti változás (ideértve a jogutód nélküli megszűnést is) nem hatálytalanítja e kötelezettséget, így a bizonylatok megőrzéséről a szervezeti változás végrehajtásakor intézkedni kell.

A 1995. évi LXVI. törvény előírásai szerint az irattári anyaggal rendelkező szervek és a maradandó értékű iratokat őrző természetes személyek kötelesek a szervesen összetartozó irataik egységének, illetve eredeti rendjének megőrzéséről, valamint a tulajdonukban vagy birtokukban lévő maradandó értékű iratok megővéséről gondoskodni.

E törvény meghatározza továbbá a maradandó irat fogalmát is: a gazdasági, társadalmi, politikai, jogi, honvédelmi, nemzetbiztonsági, tudományos, művelődési, műszaki vagy egyéb szempontból jelentős, a történelmi múlt kutatásához, megismeréséhez, megértéséhez, illetőleg a közfeladatok folyamatos ellátásához és az állampolgári jogok érvényesítéséhez nélkülözhetetlen, más forrásból nem vagy csak részlegesen megismerhető adatot tartalmazó irat.

E körbe tartoznak a kérdésben említett munkaügyi iratok (a munkavállalók adatai, a biztosításra és járulékfizetésre vonatkozó adatok), melyek tehát – a fenti előírásokból következően – nem selejtezhetőek, a foglalkoztatónak meg kell őriznie azokat, illetve a cég megszűnésekor a végelszámolónak, felszámolónak gondoskodnia kell iratörzsnél történő elhelyezésükről.

Kneitner Lea, okleveles nemzetközi és igazságügyi adószakértő ►

Áttérés katára

Az egyéni vállalkozó 2017. január 1-jétől kisadózást szeretne választani. Jelenleg áfakörben lévőként (általános szabály szerint) az szja-ban tételes költségelszámolást alkalmazóként adózik. 2016. évi nettó árbevétele várhatóan 6,5 millió forint lesz. 2016. december 31-én várhatóan 2 millió forint (nettó) anyagkészlettel fog rendelkezni a korábbi évek beszerzéseiből, valamint 2016. évben vásárolt egy notebookot és fénymásoló eszközöket nettó 400 ezer forint összegben. A készletek és eszközök után az áttéréskor kell-e képezni bevételt, adóalapot, illetve ezek után szükséges-e áfát befizetni abban az esetben, ha a kisadózás mellett áfakörben marad a vállalkozó? Várhatóan 2017. évben sem fogja meghaladni az árbevétele az új alanyi áfamentes értékhatárt, ezért annak lehetősége is felmerült, hogy 2016. december 31-én kilép az áfakörből és 2017. évre a kisadózás mellett alanyi áfamentesként adózik. Szeretném azt is megkérdezni, hogy utóbbi esetben a készletek és eszközök után keletkezik-e árbevétele, illetve áfafizetési kötelezettsége?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Mindenekelőtt az áttérés első napján az egyéni vállalkozónak tételes vagyontárat kell készítenie mindazon eszközökről, amelyeket a kisadózói tevékenységéhez használni szeretne.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (katatörvény) 25. paragrafus (2) bekezdésének értelmében az áttéréskor a meglévő készletekkel kapcsolatban bevételt kell megállapítani, de ezen bevételt mindaddig nem kell figyelembe venni, ameddig a vállalkozó kataalanyként tevékenykedik. A készletekkel kapcsolatos bevétel az a beszerzési ár, amelyet a tételes költségelszámolás időszakában költségként elszámolt, vagyis lényegében a kifizetett készletek beszerzési értékét kell bevételként nyilvántartani. Amennyiben az egyéni vállalkozó a katás tevékenységét a későbbiekben bármikor megszünteti, akkor ezen nyilvántartott bevételét kisadózói bevételként kell a megszűnéskor figyelembe vennie [katatörvény 25. § (2a) bekezdés].

A meglévő tárgyi eszközökkel kapcsolatban nincs egyéb teendő, mivel a katatörvény nem ír elő erre vonatkozó sajátos szabályokat. Az értékcsökkenést elszámoltnak kell tekinteni a katás időszakban, vagyis a későbbiekben a katás időszakra

jutó arányos értékcsökkenési leírást nem lehet érvényesíteni.

Ha a vállalkozó igénybe vett beruházási kedvezményt vagy fejlesztési tartalékot képzett, akkor azokat tovább kell vinnie a katás időszakban is, vagyis ezen bevételcsökkentő (adóalap-csökkentő) tételek miatt szintén nem keletkezik adókötelezettség pusztán az áttérés miatt.

Az áttérés önmagában nem érinti az adóalany áfajogállását. Ha továbbra sem választ alanyi áfamentességet, akkor áfaszempontról nincs teendője.

Ha viszont 2017. január 1-től alanyi áfamentességet választ, akkor az a kellemtelen helyzet adódik, hogy a meglévő tárgyi eszközeivel kapcsolatban vizsgálni kell az úgynevezett figyelési perióduson belüli felhasználást.

A figyelési periódus az ingatlanok nem minősülő tárgyi eszközök esetén a használatbavétel hónapjától számított 60 hónap.

Az áfatörvény 135. paragrafusának (1)–(2) bekezdései alapján mindazon évben, amelynek teljes időtartamában a tárgyi eszköz használatban van, a korábban levont áfa egyötöd részére kell elvégezni az utólagos korrekciót, amennyiben a tárgyi eszköz felhasználási körülményeiben változás áll be (például adómentes tevékenységhez kezdik el használni az eszközt).

Alanyi áfamentesség esetén ez azt jelenti, hogy mindazon ingatlanok nem minősülő tárgyi eszközök után korábban, a beszerzéskor levont adó egyötöd részét vissza kell fizetni, amelyeket a vállalkozás a 2017-es év teljes egészében használ, és ezt az áfabevallásban be kell vallani az utolsó havi időszak fizetendő adójaként, az alanyi áfamentes időszakban is. Ez csak azon ingatlanok nem minősülő tárgyi eszközökre igaz, amelyek üzembe helyezése az áttérést megelőző 60 hónapos figyelési időszakon belül esik.

Szipszer Tamás, adószakértő

Alanyi mentes vagy áfás?

Időszakos elszámolású ügyleteknél a teljesítés időpontja – ha a számla kiállítása és a fizetési határidő is követi az elszámolás időpontját – a fizetési határidő. Ebben az esetben a fizetési határidő alapján kell-e a bevételeket figyelni az alanyi mentesség értékhatáránál? Ha a vállalkozásnak 2016 novemberében értékhatár-túllépés miatt át kell lépnie a normál adózás alá, majd a parlament megszavazza a 2017-es áfaváltozásokat, akkor 2017-től ismét választhatja az alanyi adómentességet,

ha a bevétele nem haladta meg a 8 millió forintot? Ez esetben, ha 2017-es fizetési határidővel állít ki számlát, azt már ismét alanyi adómentes minőségében teheti meg?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Az alanyi adómentesség értékhatárának vizsgálatakor az általános forgalmi adóról szóló törvény (áfatörvény) szerinti teljesítési dátumot kell figyelembe venni (tehát ha az megegyezik a fizetési határidővel, akkor azt).

A T/12741. törvényjavaslat szerint az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXCVII. törvény új átmeneti rendelkezéssel egészül ki, mely szerint az adóalany – az egyéb törvényi feltételek fennállása esetén – az alanyi adómentességet a 2017. évre abban az esetben választhatja, ha a törvény 2. paragrafusának a) pontja szerinti összes termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása fejében megtérített vagy megtérítendő ellenértéknek – forintban kifejezett és éves szinten göngyöltett – összege

a) sem a 2016. naptári évben ténylegesen, b) sem a 2017. naptári évben ésszerűen várhatóan, illetve ténylegesen nem haladja meg a 8 millió forintnak megfelelő pénzösszeget.

Az említett feltételek fennállása esetén az adóalany 2017-re az alanyi adómentességet abban az esetben is választhatja, ha a 191. § (3) bekezdésében rögzített időtartam még nem telt el. Az említett szabályhely szerint alapesetben, ha az adóalany alanyi adómentessége azért szűnik meg, mert átlépi a meghatározott bevételi értékhatárt – ami a jelenleg hatályos rendelkezés szerint 6 millió forintnak megfelelő pénzösszeg –, az alanyi adómentesség megszűnésének évét követő második naptári év végéig nem lehet ezt a kedvező adózást választani.

Tehát a törvényjavaslat alapján a 2017. évi áttéréskor a 2016-os év tekintetében a vizsgálandó értékhatár 8 millió forint (amennyiben a javaslatot jelen szövegezés mellett elfogadja a parlament). Továbbá, az áttérésre akkor is lehetőség van, ha 2016-ban az adózó átlépte a 6 millió forintos értékhatárt.

Bartha László, adójogi szakjagász

Őstermelés, egyéni vállalkozó

Családi gazdaság vezetője egyéni vállalkozói igazolvány alapján vezeti a gazdaságot. Mivel egyéni vállalkozó, ▶

ezért a járulékait havonta megfizeti a minimálbér alapján. Ha őstermelőként fizetné a járulékait (az előző évi árbevétel alapján), az sokkal kedvezőbb lenne számára. Az illető áfakörös. Van-e arra mód, hogy a mezőgazdasági tevékenységet nem egyéni vállalkozóként, hanem mint őstermelői igazolvánnyal rendelkező magánszemély végezze? Lehet-e „formát” váltani szankció nélkül? (A tevékenységi kör és a termelés összes feltétele is – tárgyi eszközök stb. – változatlan maradna.)

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Lehet „formát” váltani. A felvetett esetben az egyéni vállalkozói tevékenységet meg kell szüntetni, s ugyanabban az időben célszerű kiváltani az őstermelői igazolványt is, és ezt a „formaváltást” be kell jelenteni a családi gazdaságot nyilvántartó szervnél. A családi gazdaság szja szerinti adózása nem változik meg, továbbra is az őstermelőkre vonatkozó szabályok szerint kell a jövedelmet megállapítani.

Az egyéni vállalkozói jogállásra tekintettel az adóévre ki kell tölteni az szja-bevallás 13-as lapjait, melyeken az adattartalom a vázolt esetben nulla lesz, mivel egyéni vállalkozói bevétel hiányában az őstermelésből származó bevételből vonható le a kötelezően megfizetett járulék. Nem számolható el költségként a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvény rendelkezései szerint nem megállapodás alapján fizetett saját nyugdíjjárulék és egészségbiztosítási járulék, a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvény rendelkezései szerint nem megállapodás alapján és nem kiegészítésként fizetett saját tagdíj.

A felvetett esetben a tárgyi eszköz értékcsökkenési leírása folytatható, de figyelemmel kell lenni az szja-törvény 11. számú mellékletére és a 17. paragrafusra is, mivel ilyen esetben az őstermelő kezdőnek minősül.

Lepsényi Mária, adószakértő

35 év alattiak utólagos illetékkedvezménye

Ha egy 35 év alatti magánszemély 2012-ben az 5,9 millió forint forgalmi értékű első lakásvásárlása esetén nem vette igénybe az 50 százalékos illetékkedvezményt, utólag érvényesítheti-e azt? Minden feltételnek megfelelt volna, csupán nem tájékoztatták a lehetőségről, így nem tudott nyilatkozni arról, hogy igénybe venné..

Az illetékfizetésre kötelezettnek az illetékekről szóló törvény (Itv.) 26. paragrafusának (9) bekezdése szerint az illetékfizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig kell nyilatkoznia arról, hogy az első lakástulajdon megszerzésére vonatkozó illetékkedvezményt igénybe kívánja venni – szögezte le szakértőnk.

A törvény (6) bekezdése mondja ki, hogy az illetékkötelezettség keletkezésekor a 35. életévét be nem töltött fiatal az első lakástulajdona (tulajdoni hányada) megszerzése esetén az egyébként fizetendő illeték 50 százalékaig terjedő kedvezményre jogosult, ha az egész lakástulajdon forgalmi értéke a 15 millió forintot nem haladja meg. Ilyen forgalmi értékű lakás tulajdoni hányadának megszerzése esetén a vagyonszerzőt a szerzett tulajdoni hányaddal arányos mértékű kedvezmény illeti meg.

A (9) bekezdés szerint első lakástulajdont szerzőnek az minősül, akinek nincs és nem is volt lakástulajdona, lakástulajdonban 50 százalékot elérő tulajdoni hányada, lakástulajdonhoz kapcsolódó, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű joga. A kedvezményre való jogosultság megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni az özvegyi haszonélvezeti joggal terhelt, továbbá az olyan lakástulajdont, amelyet nagykorú vagyonszerző esetén a nagykorúság elérését megelőzően idegenítettek el.

Nem minősül első lakástulajdont szerzőnek az, aki a (6) vagy (15) bekezdés szerinti kedvezményt az illetékkötelezettség keletkezését megelőzően igénybe vette. A kedvezmény igénybevételéről, valamint a

kedvezményre jogosító feltételek fennállásáról a szerződő félnek az illetékfizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig kell nyilatkoznia.

A megfizetett illeték visszatérítésének hivatalból, vagy a fizetésre kötelezett kérelmére csak a következő esetekben van helye:

- ha a jogügyletet bíróság módosítja, megszünteti, felbontja vagy a jogügylet érvénytelenségét megállapítja, és emiatt a jogügylet után kevesebb illeték jár, illetve nem jár illeték;
- ha a jogügyletet a felek közös megegyezéssel megszüntetik vagy felbontják, továbbá ha a szerződés valamelyik fél elállása vagy felmondása folytán szűnik meg, és ingatlan esetén a szerződés megszűnésével az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreáll, más esetben a jogügylet megszűnését a kérelmező okirattal igazolja;
- ha a vagyoni értékű jog valamely személy életének, házasságának vagy özvegységének idejére terjed, de e jogosultság a megállapított szorzókkal vélelmezett évek felénél rövidebb idő elteltével megszűnik (itt a vagyoni értékű jog tényleges ideje után számított illetéket meghaladó részt kell törölni, illetve visszatéríteni);
- ha a jogügylet tárgya határozott időre kikötött vagyoni értékű jog, és az illetéket a számított érték után szabták ki, de a jogosultság a figyelembe vett évek felének elteltéig szűnik meg (a vagyoni értékű jog tényleges ideje után számított illetéket meghaladó részt kell törölni, illetve visszatéríteni);
- ha az illetékfizetésre kötelezett számítási hiba vagy jogszabály téves értelmezése folytán a szabályszerű illetéknél többet fizetett;
- ha az illetéket vagy az illetékalapot hibásan számították ki, vagy az illeték kiszabása nem a fizetésre kötelezett terhére történt, továbbá ismételt kiszabás esetén;
- ha a bontó feltételtől függő jogügyletnél a feltétel bekövetkezik.

dr. Szeiler Nikolett, ügyvéd, adótanácsadó